

EURAJOEN KUNTA

Yhdessä ikäihmisten asialla

Eurajoen vanhuspoliittinen strategia ja kehittämisohjelma vuosille 2007 - 2011

**Vanhuspoliittinen
strategiatyöryhmä
10.5.2006**

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	2
2. VÄESTÖNKEHITYS EURAJOELLA JA IKÄÄNYNEIDEN TARPEET	3
3. TOIMINNAN NYKYTILA	5
3.1 Ikäihmisten kyselyn tulokset.....	5
3.2 Palvelujen piirissä olevien ikäihmisten toimintakyky ja avuntarve	6
3.3 Kotona selviytymistä tukevat palvelut.....	6
3.3.1 <i>Terveysaseman palvelut</i>	7
3.3.2 <i>Kotipalvelu- ja kotisairaanhoidon sekä tukipalvelut</i>	8
3.3.3 <i>Päiväkeskus</i>	8
3.3.4 <i>Omaishoidontuki</i>	9
3.3.5 <i>Liikunta- ja kulttuuripalvelut</i>	9
3.3.6 <i>Esteetön liikkuminen ja kuljetuspalvelut</i>	10
3.4 Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen	11
3.4.1 <i>Tupalan palvelutalo ja vanhustentaloalue</i>	11
3.4.2 <i>Tehostettu palveluasuminen</i>	11
3.5 Laitoshoidon vanhainkodissa	12
3.6 Terveyskeskussairaala.....	12
3.7 Seurakunta, järjestötoiminta ja vapaaehtoistyö	13
3.8 Vanhustenhuollon palvelujen kehittäminen	14
3.8.1 <i>Henkilöstöresurssit Palvelukeskus Jokisimpukassa</i>	14
3.8.2 <i>Henkilöstöresurssit kotipalvelussa</i>	14
3.8.3 <i>Henkilöstön kelpoisuus ja koulutustaso</i>	15
3.8.4 <i>Toiminnan kehittäminen</i>	15
4. YHTEENVETO PALVELUJEN NYKYTILASTA	15
5. VANHUSPOLIITTINEN STRATEGIA 2007-2011	16
5.1 Visio ja päämäärät.....	16
5.2 Keskeiset tavoitteet	16
5.3 Kehittämisohjelma	17
6. VANHUSPOLIITTISEN STRATEGIAN SEURANTA	17
LITTEET	
Palvelurakenteen kehittämisohjelma.....	18-23

1. JOHDANTO

Eurajoella on laadittu vuosien 2005-2006 aikana vanhuspoliittinen strategia ja palvelujen kehittämishjelma tiiviissä yhteistyössä kuntalaisten, eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa. Strategia sisältää suunnitelmat seuraavien viiden vuoden ajalle ikääntyvien ihmisten palvelutarpeeseen vastaamiseksi sekä toimenpide-ehdotukset heidän terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi. Strategiatyöskentely pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön sekä Suomen Kuntaliiton laatusuosituksen, jonka mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla kunnanvaltuuston hyväksymä vanhuspoliittinen strategia sekä sen osana palvelurakenteen kehittämishjelma.

Strategian laatiminen aloitettiin arvioimalla vanhuspalvelujen sekä asuin- ja elinympäristön nykytilaa ikäihmisten kannalta. Syksyllä 2005 strategiaryhmä jakaantui neljään pienryhmään: 1. Asuin- ja elinympäristön sekä Tupalan alueen kehittäminen, 2. Kotona asumisen tukeminen ja ennaltaehkäisevä toiminta, 3. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen estäminen seurakunnan, vapaaehtoistyön ja järjestötoiminnan yhteistyöllä ja 4. Ikääntyville tarjottavien liikunta- ja palvelujen lisääminen. Näissä ryhmissä on pohdittu yksityiskohtaisesti strategian tavoitteita ja toimenpide-ehdotuksia.

Eurajoen kunnassa on investoitu ja kehitetty viime vuosina runsaasti kunnallista vanhustenhuoltoa. Vuonna 2003 valmistui Palvelukeskus Jokisimpukka, jonne siirtyi vanhainkoti, huomattavasti laajentuneet tehostetun palveluasumisen yksiköt ja uutena toimintana päiväkeskustoiminta. Vanhustenhuollon organisaatiota on muutettu, Palvelukeskus Jokisimpukan henkilöstömitoitusta on parannettu ja toimintoja on kehitetty. Näin ollen kunnan vanhustenhuollon palvelujärjestelmä on toimiva ja seuraavien viiden vuoden aikana mm. henkilöstön lisästarpeet ovat melko vähäiset, verrattuna Suomen kuntiin keskimäärin. Haasteet tulevat lähivuosina olemaan erityisesti ikääntyneiden kotona asumisen tukemisessa.

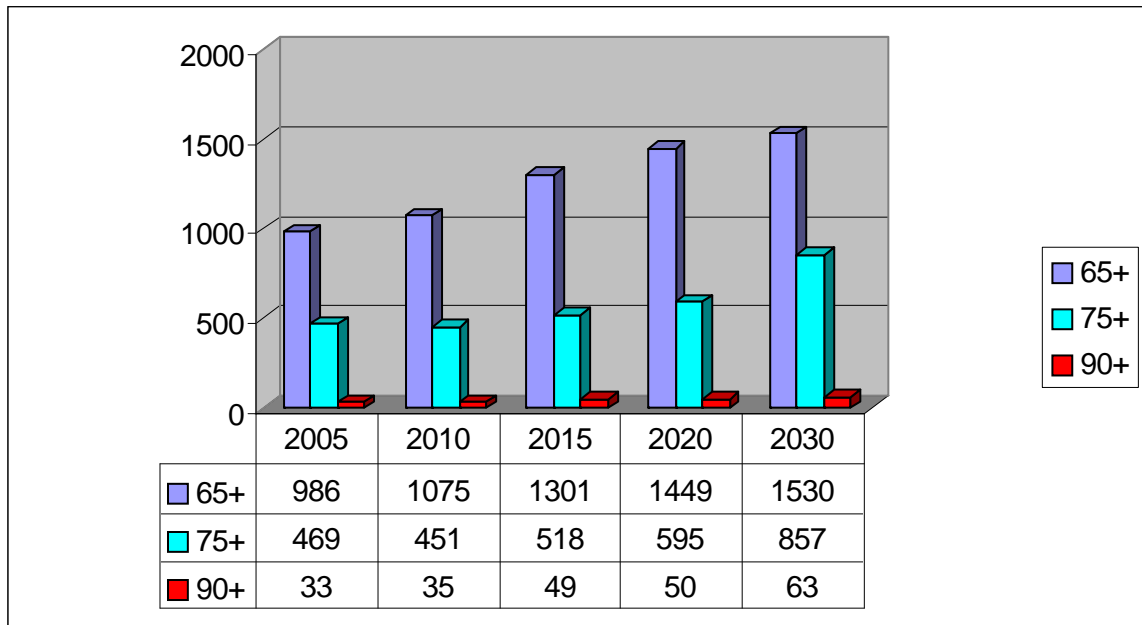
Strategiatyöskentelyn aikana eri hallintokunnat ja sidosryhmät ovat toimineet yhdessä ja yhteinen ymmärrys ikääntyneiden kotona asumisen tukemisesta on lisääntynyt. Ikäihmisten hyvinvointi ja terveyden edistäminen ovat suuressa määrin laaja-alaista yhteistyötä. Yhteisen ponnistelun tarvetta halutaan korostaa strategian nimellä ”Yhdessä ikäihmisten asialla”. Eurajoella ikäihmisten asialla ollaan oltu jo 100 vuotta, sillä vuonna 1906 kunta aloitti vaivaistalon ylläpidon Kaharin tilalla. Eurajoen ensimmäinen laaja-alainen vanhuspoliittinen strategia valmistuu sopivasti 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Vanhuspoliittisen strategiaryhmän jäsenet:

Marja-Liisa Kallionpää, puheenjohtaja	Marjo Hamilas, sihteeri
Osmo Haavisto	Tiina Jaakkola-Hakanen
Pekka Kuusisto	Maija-Liisa Lievonen
Maarit Malmivaara	Rauno Mäki-Mattila
Pirkko Mäkinen	Marjatta Naaralainen
Jarmo Olli	Merja Santapere
Tarmo Uola	Sari Vaitinen

2. VÄESTÖNKEHITYS EURAJOELLA JA IKÄÄNTYNEIDEN TARPEET

Väestöennusteen mukaan seuraavien viiden vuoden aikana yli 75-vuotiaiden määrä Eurajoella ei tule oleellisesti muuttumaan. Sen sijaan vuoden 2015 jälkeen yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti. Alla olevasta taulukosta on nähtävissä väestöennuste vuoteen 2030 asti.

Taulukko 1. Eurajoen ikäihmisten määrän kehitys vuoteen 2030

Merkittävin ihmisen palvelutarpeeseen vaikuttava tekijä ei kuitenkaan ole ikä, vaan toimintakyky. Tutkimusten mukaan noin 70% kodeissaan asuvista yli 75-vuotiaista pärjää ilman julkisia hoivapalveluja. Vakavat sairaudet, yksinäisyys, toimivien ihmisseurteiden puuttuminen ja puutteelliset elinolot sekä yksin asuminen altistavat palvelujen tarpeelle.

Tutkimusten mukaan 30-50% kotona asuvista yli 75-vuotiaista tarvitsee jonkinlaista ajoittaista apua. Noin 25-30% tarvitsee säännöllistä apua. Noin puolet yli 85-vuotta täyttäneistä tarvitsee ulkopuolista apua. Dementoivat sairaudet johtavat toimintakyvyn heikkenemiseen ja palvelutarpeen voimakkaaseen kasvuun. Suomessa noin 8% yli 65-vuotiaista ja 35% yli 85-vuotiaista kärsii vähintään keskivaikeasta dementiasta.

Soveltamalla edellä kuvattua teoretietoa Eurajoen tilanteeseen, voidaan todeta, että palvelutarve tulee pysymään suunnilleen tämän hetkellä tasolla, koska yli 75-vuotiaiden määrä ei tule lisääntymään eikä yli 65-vuotiaiden määrässä ole suurta nousua. Viiden vuoden kuluttua kunnassamme on 112-135 ikääntynyttä, joilla on tarvetta säännöllisiin palveluihin. Heistä suurin osa heistä pystyy kuitenkin asumaan kotonaan erilaisten tukitoimien avulla. Noin 60 henkilöä on ympärivuorokautisen hoivan tarvitsijoita. Karkean ennusteen mukaan vuonna 2010 noin 90 henkilöä kärsii vähintään keskivaikeasta dementiasta, joten tämän tiedon pohjalta keskivaikeaa tai vaikeaa dementiaa sairastavia ei ole sen enempää kuin tällä hetkelläkään.

3. TOIMINNAN NYKYTILA

3.1 Ikäihmisten kyselyn tulokset

Syksyllä 2005 yli 60 –vuotiaille eurajokelaisille jaettiin vanhusneuvoston välittämänä kyselylomakkeet, joissa kysyttiin heidän mielipiteitään Eurajoen palveluista ja pyydettiin mielipiteitä tulevan strategian tekoa varten. Kyselyjä jaettiin 100 kappaletta ja lomakkeita palautui 67 kappaletta.

Vastaajista 40 oli naisia ja 27 miestä. Kaikki heistä olivat asuneet Eurajoella yli 10 vuotta. Vastaajien ikä vaihteli 60-88 vuoteen, heistä osa oli kotisairaanhoidon ja kotipalvelun asiakkaita.

Yhteenvedon tuloksista voidaan todeta, että vastaajien mielestä Eurajoki oli hyvä paikka asua ja Eurajoella on hyvät peruspalvelut. Hyvinä asioina mainittiin mm. riittävä palvelutaso, rauhallinen ympäristö ja se, että vanhuksista pidetään hyvää huolta. Hyvinä palveluina mainittiin mm. kotisairaanhoidon ja kotipalvelun apu, kutsutaksi, apteekki, terveyskeskus, Tupalan vanhustentaloalue, Palvelukeskus Jokisimpukka ja siellä oleva seniorikuntosali. Parannettavia palveluja vastaajien mielestä olivat mm. kaupan palvelut, siivouspalvelu, muutamassa vastauksessa toivottiin yövalvontaa Tuplan alueelle ja useassa vastauksessa valiteltiin lääkäripalvelujen saatavuutta.

Kysyttäessä tiedonsaantia vanhuspalveluista, osa vastaajista toivoi tehokkaampaa tiedotusta ja opastusta, erityisesti sosiaalietuuksista ja –palveluista sekä liikuntapalveluista. Alla olevasta taulukosta ilmenevät vastaukset. Vastaajat toivoivat tiedotuksen olevan henkilökohtaista, kotikäynnillä tai vastaanotolla tapahtuvaa, myös oppaat ja tiedotteet mainittiin.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei vastausta merkitty
Ikäihmiset saavat riittävästi tietoa					
sosiaalipalveluista	19	32	6	5	5
sosiaalietuuksista	9	29	16	7	6
terveyspalveluista	20	29	8	0	10
liikuntapalveluista	27	15	10	1	14
kulttuuripalveluista	24	17	6	1	19
asumismahdollisuuksista	20	30	4	1	12
seurakunnan toiminnasta	22	26	4	1	14
yhdistysten toiminnasta	22	22	7	1	15

Taulukko 2. Vastaukset tiedonsaannista

Kyselyssä kysyttiin liikunnan harrastamisesta. Suurin osa vastaajista haluaisi harrastaa hyvin perinteistä liikuntaa, kuten kävelyä, sauvakävelyä, kuntosaliharjoittelua, ryhmävoimistelua, uintia tai allasjumppaa. Esteenä liikunnan harrastamiselle oli vastaajien mielestä saamattomuus tai laiskuus (23 vastausta), erilaiset haittaavat sairaudet (13), huonot kulkuyhteydet (10 vastausta), ohjatun liikunnan vähyys (6 vastausta), harrastuspaikkojen puute (5 vastausta), tiedon puute (5 vastausta) ja harrastamisen kalleus (2 vastausta).

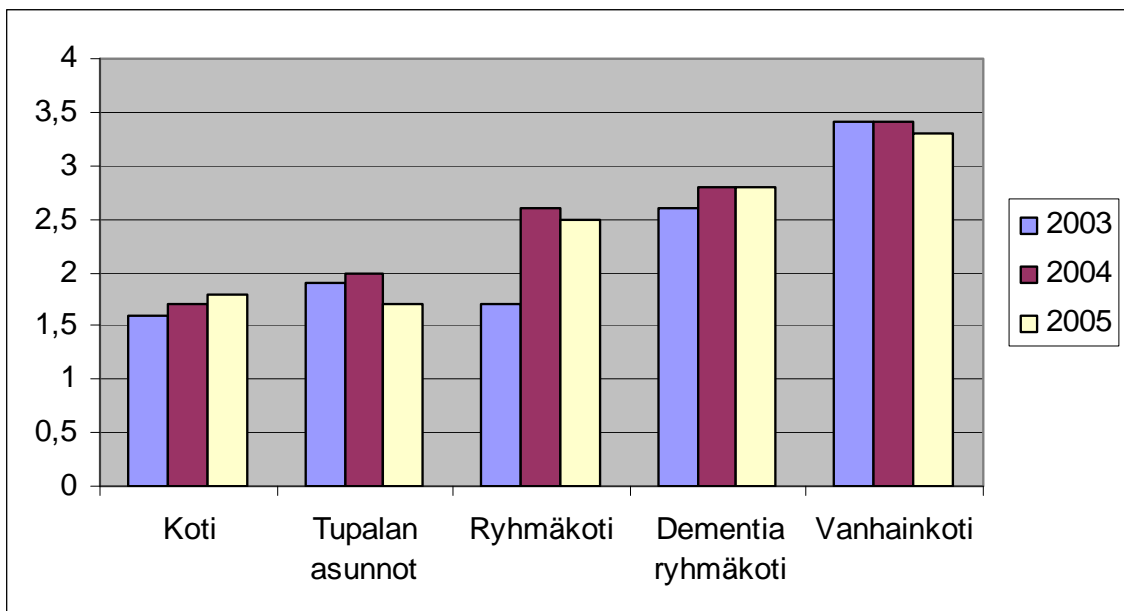
Liikenteen vaaratekijöinä ikäihmisten kannalta pidettiin haja-asutusalueiden rekkaliikennettä ja suuria liikennenopeuksia. Vaarallisina mainittiin myös suuret risteykset (8-tien risteys ja Kirkkotien ja Tohkantien risteys) ja Tohkantiellä oleva kapea silta sekä toivottiin lisää kevyenliikenteenväyliä ja parempaa valaistusta eteenkin haja-asutusalueelle. Hyvin monet vastaajat toivat esille torialueen korokkeet, jotka ovat liikkumisen kannalta vaaralliset. Korkeat rappuset ja painavat ovet tuotiin esille liikkumista hankaloittavina seikkoina. Kutsutaksitoimintaa pidettiin tarpeellisena ja hyvänä toimintana. Vastaajista aika harvalla oli kokemusta kutsutaksin käytöstä.

Kokonaisuudessaan ikäihmisten palveluja pidettiin hyvinä. Vastaajat mainitsivat kotona asumisen tärkeänä tavoitteena. Toivottiin myös hoitopaikkojen ja palvelujen riittävän ikäihmisten määrän lisääntyessä.

3.2 Palvelujen piirissä olevien ikäihmisten toimintakyky ja avuntarve

Eurajoen vanhustenhuollossa on arvioitu viimeisten vuosien aikana palvelujen piirissä olevien ikääntyneiden toimintakykyä ja avuntarvetta systemaattisesti. Tällä tavoin voidaan seurata henkilön yksilöllistä toimintakykyä ja avuntarvetta ja toisaalta yksikkötasolla arvioida vanhusten sijoittelun onnistumista ja henkilöstöresurssin suuntaamista.

RAVA-indeksi on vanhusten toimintakyvyn ja avuntarpeen arviointiin kehitelty mittari. Indeksien minimi on 1,29 ja maksimi 4,0. Mitä suuremman arvon ikääntynyt saa, sitä suurempi on hoidon ja avun tarve. Kuvioista näkyy, että kotihoidossa (kotipalvelu ja kotisairaanhoito) olevien vanhusten indeksin keskiarvo on noin 1,7, ryhmäkoteissa asuvien indeksin keskiarvot 2,5-2,7 ja vanhainkodeissa vastaavasti 3,3-3,5. Keskiarvojen mukaan voidaan todeta hoidon porrastuksen olevan oikean suuntainen.

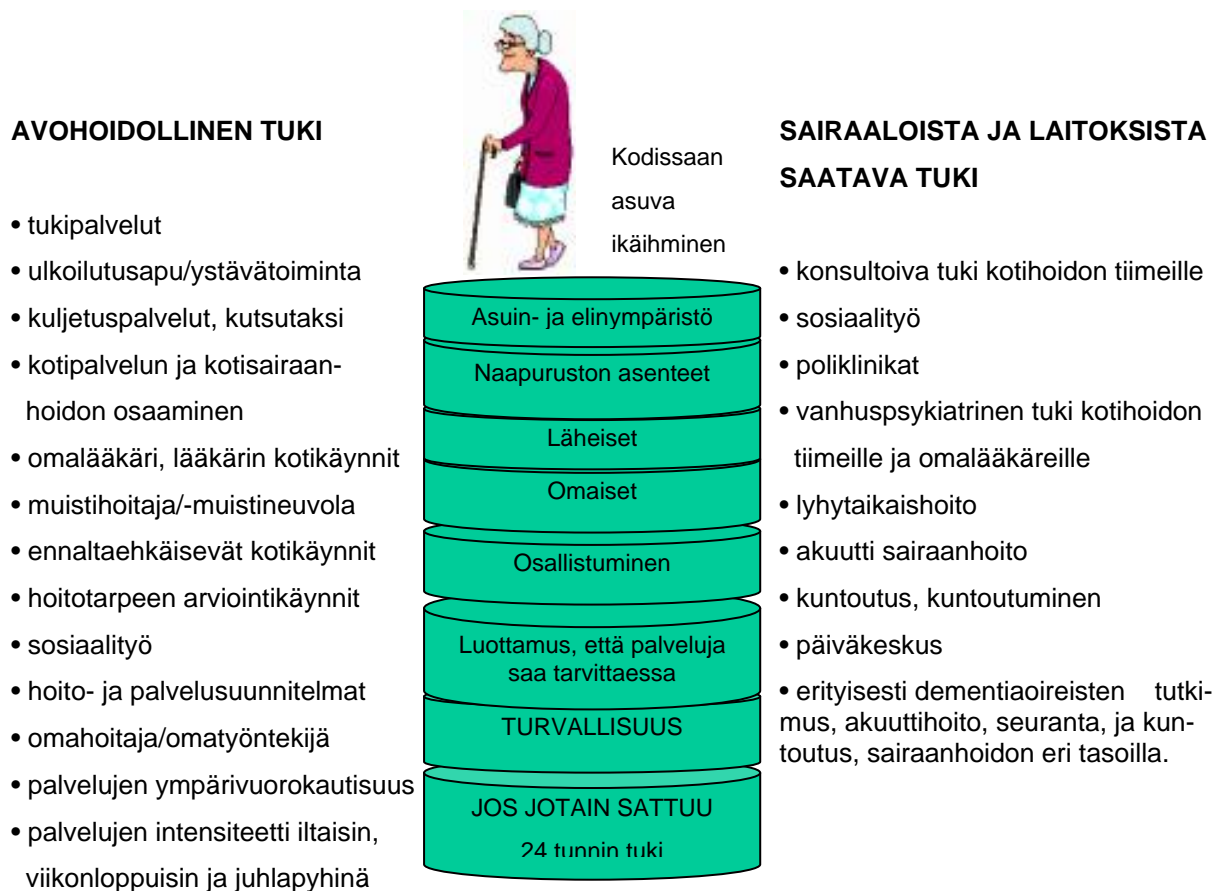

Kuvio 1. RAVA-indeksien keskiarvot eri palvelumuodoissa.

3.3 Kotona selviytymistä tukevat palvelut

Ihmisen elämää tuetaan monin tavoin elämänkulun eri vaiheissa. Osa toiminnoista on myös vanhustyön näkökulmasta ehkäisevää työtä. Käytännön vanhustyössä ehkäisevä toiminta on monitasoista ja moniulotteista. Väestön erilaistumisen ja ikääntymisen huomiointi elinympäristön, asuinalueiden ja esimerkiksi julkisen liikenteen suunnittelussa on pitkän aikavälin ehkäisevää toimintaa.

Ehkäisevällä työllä vaikutetaan niihin syihin, jotka voivat heikentää ikääntyneiden ihmisten terveyttä, elinoloja, elämänlaatua ja elämänhallintaa. Toimintakykyä tuetaan yhteisöllisillä toiminta- ja osallistumismahdollisuuksilla, kolmannen sektorin palveluilla sekä yksilölliseen tarpeeseen suunnitelluilla huolenpito- ja hoitopalveluilla. Kuten kuviosta 2 on nähtävissä avohoidollinen sekä sairaaloista ja laitoksista saatava tuki on monipuolista ja näillä tukitoimilla voidaan tukea toimintakyvyltään melko heikkokuntoistakin ikäihmistä asumaan kotonaan. Kaikille säännöllistä palvelua ja hoitoa tarvitseville vanhuksille laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa toteutuu kuntouttavan ja ehkäisevän työn periaatteet. Jotta ikääntynyt pystyy asumaan kodissaan pitkään tulee kaikkien toimijoiden tehdä saumatonta yhteistyötä ja sitoutua yhteiseen tavoitteeseen.

Kuvio 2. Kotona asumista edistävä ikääntyneen palvelukokonaisuus

3.3.1 Terveysaseman palvelut

Eurajoen terveysasema on osa Rauman kansanterveystyön kuntayhtymän itäistä aluetta. Terveysasema palvelee kuntalaisia maanantaista perjantaihin klo 8-16 (pe klo 8-15), tarjoten ikäihmisille lääkärin ja sairaanhoitajan vastaanotot, suun terveydenhuoltoa, kotisairaanhoitoa sekä laboratoriopalveluja.

Lääkärin vastaanotot on kuntayhtymässä järjestetty väestövastuu periaatteella siten, että jokaiselle lääkärille on määritelty väestö, jonka lääkäripalveluista lääkäri vastaa. Eurajoen terveysasemalla on kolmen lääkärin virat, mutta käytettävissä on ollut viime vuosina 1-2 lääkärin työpanos. Lisäksi lääkärin vaihtuvuus on ollut suurta. Näin ollen omalääkärijärjestelmä ei ole toiminut vielä toivotulla tavalla.

Rauman pääterveysasemalta ikääntyneille koordinoidaan kuntoutuspalvelut. Käytettävissä on myös erityishoitajat, kuten astma- ja muistihoitajan palvelut. Kiireellinen sairaanhoito on järjestetty vuoden 2006 alusta erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyönä, yhteispäivystyksenä.

3.3.2 Kotipalvelu- ja kotisairaanhoito sekä tukipalvelut

Kotihoito Eurajoella muodostuu pääsääntöisesti kotisairaanhoidon ja kotipalvelun muodostamasta palvelukokonaisuudesta. Kotihoito on suunniteltua ja koordinoitua yhteistoimintaa potilaan tai vanhuksen ja hänen läheisten hyväksi. Säännöllinen kotihoito pohjautuu yhteistyössä tehtyyn hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Hoito- ja hoivatyön tavoitteena on tukea ikääntyneen selviytymistä kotona hänen sairauksistaan tai heikentyneestä toimintakyvystään huolimatta.

Eurajoen kotisairaanhoito on osa Rauman kansanterveystyön kuntayhtymän kotisairaanhoitoa. Sen toimipiste sijaitsee Eurajoen terveysasemalla. Kotisairaanhoidossa työskentelee kolme hoitajaa, sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja perushoitajan toimessa. Kotisairaanhoitajat työskentelevät arkisin klo 8-16. Viikonloppuisin ennalta suunniteltuja kotikäyntejä tekee yksi hoitaja klo 8-12. Kotisairaanhoidon ja lääkärin yhteistoiminta toteutuu kerran viikossa. Tällöin lääkäri tekee hoitajan kanssa tarvittaessa kotikäyntejä Tupala palvelutalon asukkaiden luona ja potilaiden luona, joiden on vaikea tulla vastaanotolle. Potilaan sairauden tilan vaatiessa kotisairaanhoito toimii yhteistyössä potilasta hoitavan yksikön kanssa. Kuntayhtymän muut terveyspalvelut tukevat kotihoidon toteuttamista.

Kotipalveluhenkilöstö työskentelee Tupalan vanhustentaloalueella joka päivä klo 7.00-21.45. Muualle kunnan alueelle kotipalvelua voidaan järjestää klo 7.00-16.00 välisenä aikana päivittäin, viikonloppuisin vain klo 8.00-12.00. Palvelutalossa toimii tukipalveluina ruokala, josta on saatavissa ateriapalvelut, saunapalvelu, pyykkipalvelu ja turvapalvelu. Tukipalvelut ovat myös muiden, Tupalan ulkopuolella asuvien ikääntyneiden saatavissa. Kotipalveluhenkilöstöä on yhteensä 10.

Kunnalla on noin 70 turvapuhelinta. Tarvittaessa asiakkaalle voidaan asennetaan turvapuhelin, jonka avulla mahdollistuu nopea avunsaanti paikalle ympäri vuorokauden. Päivisin turvapuhelinhälytyksiin vastaa kotipalveluhenkilöstö, yöaikaan turvapuhelinhälytykset välittyvät Palvelukeskus Jokisimpukkaan.

3.3.3 Päiväkeskus

Ikäihmisten päiväkeskustoiminta on tarkoitettu Eurajoella erityisesti yksinäisille vanhuksille, jotka eivät itsenäisesti pysty osallistumaan virikkeellisiin toimintoihin sekä niille ikääntyneille, joiden omainen toimii omaishoitajana. Päiväkeskukseen ikäihmiset kokoontuvat yhdessäolon ja toiminnan merkeissä. Päiväkeskus tarjoaa osallistujille omatoimisuutta ja kotona selviytymistä tukevia palveluja.

Päiväkeskuksen ryhmässä on mukana kerrallaan 10-12 vanhusta, ryhmän toiminnasta vastaa askarteluohjaaja. Hänen apunaan on 1-2 vapaaehtoistyöntekijää ja tarvittaessa kotipalvelu auttaa päiväkeskuksen ikäihmisiä sanomisessa.

Toiminnan tavoitteena on ylläpitää ikääntyneiden liikunta- ja toimintakykyä, terveyttä sekä edistää sosiaalista kanssakäymistä. Tarvittaessa päiväkeskukseen järjestetään kuljetus. Päiväkeskus toimii kerran viikossa, keskiviikkoisin Palvelukeskus Jokisimpukassa. Ohjelma alkaa klo 9.00 ja kotiinlähtö sijoittuu klo 14.30 – 15.00. Päivän aikana osallistujat nauttivat aamupalan, lounaan ja päiväkahvin.

3.3.4 Omaishoidontuki

Omaishoidon tuki on vanhuksen, vammaisen tai sairaan kotona tapahtuvan hoidon tai muun huolenpidon turvaamiseksi maksettavaa hoitopalkkiota. Omaishoidon tuen myöntämisen perusteena on hoidettavan hoidettavuus. Eurajoella ikäihmisen hoitoisuutta ja avuntarvetta arvioivaan RAVA-mittarin avulla ja omaishoidon tuen myöntämisrajana pidetään avuntarvetta, jolloin RAVA-indeksi on vähintään 2,5. Tuki maksetaan talousarviossa annetun määrärahan puitteissa ja kohdennetaan eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville. Eurajoella omaishoidon tuen peittävyys oli 65-vuotiaasta väestöstä oli vuonna 2005 ollut 4,1 %.

3.3.5 Liikunta- ja kulttuuripalvelut

Liikunta- ja kulttuuripalvelujen osalta Eurajoella on periaatteena, että ikääntynyt väestö osallistuu mahdollisuuksiensa mukaan samoihin palveluihin kuin muukin väestö. Kulttuuri-toimi tarjoaa myös ikääntyneille suunnattuja kulttuuripalveluja ympäri vuoden, erilaisia tapahtumia, juhlia ja virikkeitä. Usein kulttuuritoimi ja sosiaalityö tuottavat ikäihmisille tapahtumia yhteistyössä.

Ikääntyneiden liikuntapalvelujen toteutus tapahtuu yhteistyössä sosiaalityön, kansalaisopiston, eri järjestöjen ja yksityisten palveluntuottajien kesken. Rauman kansanterveys-työn kuntayhtymän liikuntaryhmät toimivat pääterveysasemalla Raumalla ja niihin eurajo-kelaiset osallistuvat vain satunnaisesti.

Vanhustenhuollossa on käytettävissä kuntohoitajan ja askarteluohjaajan työpanos. Tämä resurssi on jaettu Tupalan vanhustentaloalueen ja Palvelukeskus Jokisimpukan välille siten, että kuntohoitaja työskentelee kaksi työpäivää Tupalassa ja 3 päivää Jokisimpukassa. Askarteluohjaaja on yhden päivän Tupalassa ja 4 päivää Jokisimpukassa. Kuntohoitajan toiminta painottuu ryhmäliikunnan ohjaukseen, kuntosali-, tuolijumppa- ja kävelyä aktivoiviin ryhmiin. Kuntohoitaja toteuttaa myös yksilöohjausta mm. apuvälinearviointeja ja neuvontaa sekä liikkumisen aktivointia. Askarteluohjaaja järjestää viriketilaisuuksia, toimintaja askartelutuokioita sekä tarvittaessa antaa vanhuksille yksilöllistä ohjausta. Askarteluohjaaja toimii yhdyshenkilönä koordinoitujen yhteistyötä seurakuntien, eri yhdistysten, erilaisten ohjelman suorittajien ja vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa.

Liikuntapaikat soveltuvat pääsääntöisesti hyvin myös ikäihmisten käyttöön. Eurajoella on neljä koulun liikuntasalia ja kolme kuntosalia, joista yksityisen pitämä Kuntotaidon kuntosali ja Jokisimpukan kuntosali soveltuvat hyvin ikäihmisille. Jokisimpukan seniorikuntosalia voivat hyödyntää kaikki kunnan yli 60 -vuotiaat. Kunta antaa seniorikuntosalitilan sellaisten yhdistysten käyttöön, joiden jäsenistö koostuu eläkeläisistä. Yhdistys vastaa toiminnan pyörittämisestä ja jokainen seniori osallistuu kuntoiluun omalla vastuullaan. Tällä hetkellä seniorikuntosalia käyttää seitsemän eri järjestöä tai ryhmää. Viikoittain nämä järjestöt ovat varanneet käyttöönsä yhteensä 18 eri harjoitteluvuoroa.

Eurajoki tarjoaa hyvät mahdollisuudet ulkoiluun ja luonnossa liikkumiseen. Keskusta löytyy valaistu kuntorata/-latu. Ilveskallion maastossa on kiintorasteja ja luontopolku. Liikuntakeskuksessa on mm. yleisurheilukenttä ja jäähalli. Eurajoen Veikkojen majan lähetyiltä löytyy kaksi tenniskenttää. Lahdenperän virkistysalue tarjoaa mahdollisuuden saunomiseen ja uimiseen. Pinkjärven alueella on mm. Metsähallituksen ylläpitämiä laavuja. Rautan uimahalli tarjoaa hyvät edellytykset uinnin, vesijumpan ym. vesiliikunnan harrastamiselle. Eurajoen liikuntatoimi on järjestänyt vesijumppaa eurajokelaisille syksystä 2005 alkaen. Eurajoen kunnanviraston itäpäädyssä sijaitsee 4-ratainen keilahalli.

3.3.6 Esteetön liikkuminen ja kuljetuspalvelut

Ikääntyminen tuo mukanaan monia liikuntaesteisyyteen liittyviä ongelmia, kuten näön, kuulon ja lihasvoiman heikkenemistä. Havaitseminen, arviointi ja reagointi vie enemmän aikaa kuin nuorempana. Samoin sairaudet ja niiden vaatima lääkitys voivat vaikuttaa siihen, kuinka liikenteessä voidaan toimia. Tutkimuksissa on havaittu, että iäkkään henkilön liikkumisen väheneminen ei välttämättä ole hänen oma valintansa, vaan se johtuu myös liikkumismahdollisuuksien vähenemisestä.

Huonosti suunnitellussa rakennetussa ympäristössä ja liikennevälineissä on monenlaisia liikkumisen esteitä ja ongelmia:

- tasoero-ongelma on vaikein liikkumisesteisen ongelma.
- tilantarveongelma koskee erityisesti pyörätuolin käyttäjiä.
- etäisyysongelma korostuu kantamusten kanssa liikuttaessa
- orientoituvuusongelma haittaa eniten näkövammaisia.
- tasapaino-ongelma korostuu portaissa, luiskissa ja liikennevälineissä
- ulottuvuusongelma koskee mm. pyörätuolinkäyttäjiä.
- voimattomuusongelma ilmenee raskaita ovia avattaessa.
- turvallisuus ongelma liittyy mm. portaisiin, esteisiin kulkureiteillä

On arvioitu, että ihminen jopa 40 % elinajastaan liikkumis- ja toimimisesteinen ja jopa 10 % ihmisistä on pysyvästi liikunta- ja toimimisesteisiä. Kyse on siis huomattavan suuresta ihmisryhmästä. Liikuntaesteisten toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi tehdyt parannukset koituvat useimmiten kaikkien kansalaisten hyödyksi.

Ikääntyneiden kannalta liikkuminen Eurajoen keskustassa ja eri palvelupisteissä ei ole aivan ongelmatonta. alla olevassa taulukossa on joitakin julkisia palveluspisteitä, joihin apuvälinen liikkuvan on vaikea päästä. Näiden kohteiden lisäksi mm. apteekin portaat ovat ikäihmisille korkeat.

asiointipaikka	saavutettavuus liik- kumisen apuvälineen kanssa	ongelma
kirjasto	vaatii avustajan	oven aukaisu hankalaa
terveysaseman lääkärin vastaanotto	vaatii avustajan	oven aukaisu hankalaa
kirkko	vaatii avustajan	liian jyrkkä luiska, ovi raskas
Kahari	vaatii avustajan	liian jyrkkä luiska, ovi
kunnanvirasto	vaatii avustajan	oven aukaisu hankalaa

jäähallin katsomo	ei lainkaan	jyrkät portaat
-------------------	-------------	----------------

Taulukko 5. Eurajoen kunnassa liikuntaesteisen vaikeasti saavutettavia palvelupisteitä

Kunta järjestää haja-asutusalueilta kutsutaksikuljetuksia kunnan keskusta. Käytössä on tällä hetkellä 10 eri reittiä, jotka kuljetaan tarvittaessa viikoittain. Ikääntyneille ja vammaisille voidaan myöntää kuljetuspalvelua vammaispalvelu- tai sosiaalihuoltolain mukaisesti.

3.4 Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

3.4.1 Tupalan palvelutalo ja vanhustentaloalue

Tupalan alueella palvelutalossa on 11 yksiötä, joista 6 on invalidiasuntoja ja 5 varustettu makuualkovilla. Lisäksi alueella on 62 vuokratervitaloasuntoa. Asuntojen koko vaihtelee 30-40 m². Vanhustentalot on rakennettu vuosina 1977, 1982, 1985 ja 1999. Tupalan alueen talot omistaa Kiinteistö Oy Eurajoki. Viime vuosina Tupalan vuokra-asuntojen kysyntä ja tarjonta ovat olleet hyvin tasapainossa, kaikki asunnot ovat käytössä, mutta pitkäaikaista jonotusta ei ole ollut.

Tupalan vanhustentaloalue palveluineen pyrkii turvaamaan ikääntyneille yksilöllisen ja kodinomaisen asumisen. Osa Tupalan alueella asuvista ikäihmisistä selviytyy täysin oma-toimisesti asumisestaan. Useat asukkaat tarvitsevat kuitenkin omaisten ja läheisten sekä kotipalvelun ja -sairaanhoidon antamaa hoivaa ja huolenpitoa, jotta he selviävät jokapäiväisistä askareista ja kykenevät asumaan kotonaan mahdollisimman pitkään. Kotipalveluhenkilöstö työskentelee alueella joka päivä klo 7.00-21.45, yöaikaan turvaphelinhälytykset välittyvät Palvelukeskus Jokisimpukkaan. Palvelutalossa toimii tukipalveluina ruokala, saunapalvelu, pyykkipalvelu ja turvapalvelu. Tukipalvelut ovat myös muiden, Tupalan ulkopuolella asuvien ikääntyneiden saatavissa.

Tupalan tilannetta pohtinut pienryhmä ideoi alueen mahdollisuudet ja uhat seuraavasti:

Tupalan alueen mahdollisuudet:	Tupalan alueen uhat:
---------------------------------------	-----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - Karvarintien talot olisi mahdollista ottaa muiden kuin vanhusten käyttöön, esim. nuorten ensiasunnoiksi. - Tupalan alueelle olisi mahdollista järjestää asumista myös muille ryhmille, jotka tarvitsevat kotipalvelua, esim. vammaiset ja mielenterveyden ongelmista kärsivät. - Tupala sijaitsee keskeisellä paikalla kirkonkylässä. - Tupalan alueella sijaitsee Lounaspalvelu, jolla on ruokailutilat, sieltä on myös mahdollisuus saada annoksia kotiin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Osa Tupalan alueen taloista ovat vanhoja ja täydellisen remontin tarpeessa. Mistä rahat remonttiin ? - Vanhukset eivät jatkossa välttämättä halua muuttaa Tupalaan ja heillä ei mahdollisesti ole tarvettakaan, kun omissa asunnoissa on mukavuudet ja asuntojen taso hyvä. - Vaikka Tupalan alue sijaitsee keskeisellä paikalla, niin kauppa-, apteekki- ja pankkipalvelut sijaitsevat kuitenkin jonkin matkan päässä.
---	---

3.4.2 Tehostettu palveluasuminen

Ryhmäkotiasuminen Palvelukeskus Jokisimpukassa on tarkoitettu ikäihmisille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja hoitoa, mutta jotka kuitenkin selviytyvät pääsääntöisesti päivittäisistä toiminnoistaan yhden hoitajan avustamana. Ryhmäkodin asunnot ovat kooltaan joko 18 m² tai 21 m² ja lähes jokaisessa asunnossa on oma kylpyhuone ja WC. Ryhmäkotien käytössä on yhteisiä tiloja kuten ruokailu- ja oleskelutila, pieni jakelukeittiö ja saunatilat.

Tehostetun palveluasumisen asuntoja Palvelukeskus Jokisimpukassa on yhteensä 36 huoneistoa. Yhdeksän huoneistoa muodostaa aina yhden ryhmäkodin. Kaksi ryhmäkotia on dementiaa sairastaville ikääntyneille (yhteensä 18 asuntoa) ja kaksi muille ikääntyneille (yhteensä 18 asuntoa). Tehostettu palveluasuminen tarkoittaa, että hoito- ja hoiva on järjestetty ympäri vuorokauden.

Hoitohenkilöstöä ryhmäkodeissa on yhteensä 17. Henkilökunta koostuu avopalveluohjaajasta, sairaanhoitajasta, hoitajista ja osastoapulaisista. Ryhmäkodeissa on oma yövalvonta.

3.5 Laitoshoito vanhainkodissa

Jokisimpukan 27 vanhainkotipaikkaa on varattu vanhuksille, jotka tarvitsevat pitkäaikaishoitoa. Tavoitteena on toteuttaa kunnan vanhusten pitkäaikaishoito mahdollisimman pitkälle omassa vanhainkodissa, eikä terveyskeskussairaalassa Raumalla. Vanhainkodin asukkaiden avuntarve on suuri, ympäri vuorokauden. Vanhainkodissa on tarjolla myös lyhytaikaishoitoa. Lääkäripalveluista vastaa Rauman kansanterveystyön kuntayhtymä. Hoitohenkilökuntaa vanhainkodissa on yhteensä 16, henkilökunta koostuu vastaavasta sairaanhoitajasta, sairaanhoitajasta, hoitajista ja osastoapulaisista.

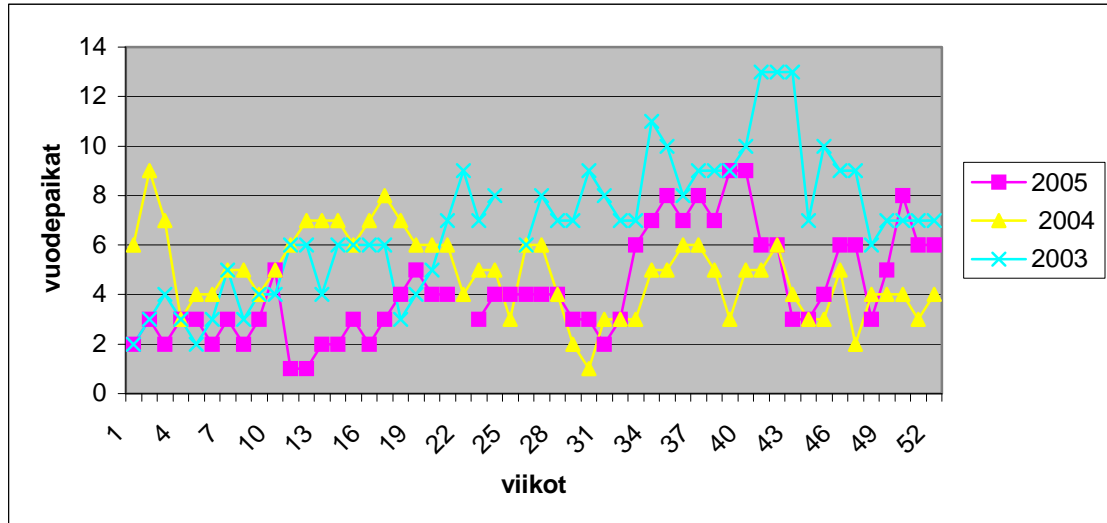
Vanhainkodin asukashuoneet ovat yhden hengen huoneita ja varustettu suurimmaksi osaksi omalla WC:llä ja peseytymistilalla. Vanhainkodin käytössä on yhteisiä tiloja kuten ruokailu- ja oleskelutila, pieni jakelukeittiö ja saunatilat. Ulkoilu on mahdollista esimerkiksi laajalla terassilla tai Jokisimpukan sisäpihoilla. Vanhainkodissa vanhuksen hoito perustuu vanhuksen itsensä ja tarvittaessa hänen läheisensä kanssa yhdessä laadittuun hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Vuonna 2004 ilmeni Palvelukeskus Jokisimpukassa keskisuuri MRSA-epidemia, jonka vuoksi aloitettiin tehostettu MRSA-torjuntatyö. Epidemian hallitsemiseksi oli välttämätöntä ottaa käyttöön MRSA-vanhuksille oma yksikkönsä, jossa työskentelee oma hoitohenkilöstö. Vuonna 2006 yksikössä työskentelee edelleen 3 ylimääräistä hoitajaa. MRSA-bakteerin aiheuttamat lisätartunnat on saatu estettyä ja vuoden 2006 alussa yksikössä oli 6 MRSA-positiivista vanhusta.

3.6 Terveyskeskuksen sairaala

Rauman kansanterveystyön kuntayhtymän pääterveysasemalla toimii kolme 29-paikkaista ja yksi 27-paikkainen vuodeosasto eli potilaspaiikkoja on yhteensä 114. Osastoilla hoidetaan käytösoireita potevia, dementiteuneita, psykogeriatrisia ja lyhytaikaista kuntouttaa hoitoa saavia tai erikoissairaanhoidosta operaatioiden jälkeiseen hoitoon tulevia potilaita. Lisäksi hoidossa on aivovamma-, monivamma-, eristys-, katkaisuhoido- ja syöpäpotilaita.

Eurajoen asukkaita hoidetaan myös terveyskeskussairaalassa. Eurajokelaisia on viimeisten vuosien aikana hoidettu vuodeosastopaikoilla merkittävästi vähemmän kuin Eurajoen nimellispaiikkaluku olisi edellyttänyt. Kuvioista 3 on nähtävissä vuodeosaston käyttö vuosina 2003-2005. Käytössä on ollut keskimäärin 5-6 vuodepaikkaa. Viime aikoina on ilmennyt, että erikoissairaanhoidossa, erityisesti sisätautiosastolla on usein eurajokelaisia vanhuksia melko pitkillä hoitjaksoilla tai he joutuvat odottelemaan kauan saadakseen jatko- hoitopaikan terveyskeskuksen vuodeosastolta. Näin ollen vuodeosaston käyttöastetta Eurajoen osalta olisi tarvetta lisätä.

Kuvio 3. Terveyskeskussairaalan vuodepaikkojen käyttö 2003-2005 Eurajoen osalta

3.7 Seurakunta, järjestötoiminta ja vapaaehtoistyö

Eurajoella on vireää vapaaehtois- ja järjestötoimintaa. Eläkeläisjärjestöistä aktiivisesti toimivat mm. Eurajoen Eläkeliiitto ry. ja Eurajoen Eläkkeensaajat ry. sekä veteraanijärjestöjen alaosastot. Eläkeläisjärjestöt järjestävät säännöllisiä kokoontumisia, retkiä, liikunta- ja lauluryhmiä jäsenilleen.

Sosiaalitoimi koordinoi vapaaehtoistyötä, jossa toimijoita on lähes 30. He toimivat aktiivisesti Kammaritoiminnassa Kaharilla ja avustajina Jokisimpukan päiväkeskuksessa. SPR:n

ystävätoiminnassa on mukana yli 20 auttajaa ja vuonna 2004 he ovat toteuttaneet yli 1000 käyntiä. Eläkeliitolla on myös ystävätoimintaa.

Eurajoen seurakunta kohtaa ikäihmisiä heidän omassa arjessaan, iloissa ja suruissa. Kohtaaminen tapahtuu yksilö- ja ryhmätoiminnoissa, jumalanpalveluselämässä, hartaushetkissä sekä leiri- ja retki toiminnassa. Ikäihmisten kohtaamista tapahtuu myös heidän kodeissaan. Seurakunta käy onnittelemassa 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaita. 70- ja 75-vuotiaille järjestetään seurakunnassa oma yhteinen juhla seurakuntakeskus tapulissa.

Seurakunnassa on yhteensä viisi varttuneen iän kerhoa kuukaudessa; Kultaisen iän kerho Tapulissa, Kuivalahden kerho rukoushuoneella, Tupalan kerho kerhuhuoneella, Irljanteen kerho nuorisotalolla ja Huhdan kerho koululla. Kerhoissa on hengellistä ohjelmaa sekä virkistävää ja virikkeellistä ohjelmaa. Samalla kerhot tarjoavat osallistujilleen mahdollisuuden ylläpitää sosiaalista kanssakäymistä.

Seurakunnan toimintaan osallistuu aktiivisesti myös vapaaehtoistyöntekijät. He osallistuvat monenlaisiin tapahtumiin esim. yhteisvastuukeräyksen tempauksiin. He käyvät katsomassa oman kylänsä vanhuksia ja toimivat omalla paikallaan ihmisten elämän hyväksi.

Sininen päivä on Rauman Seudun Katulähetyksen järjestämää toimintaa keskiviikkoisin Tapulissa. Sosiaalitoimi ostaa ostopalvelusopimuksella katulähetyksen kahden työntekijän työpanoksen, Eurajoen seurakunta on antanut Siniselle päivälle tilat.

3.8 Vanhustenhuollon palvelujen kehittäminen

3.8.1 Henkilöstöresurssit palvelukeskus Jokisimpukassa

Vuonna 2003 vanhustenhuolto sai lisäresurssina kaksi hoitajan toimea ja avopalveluohjaajan toimen. Näiden resurssien myötä pystyttiin parantamaan vanhainkodin hoitajamitoitusta ja mahdollistamaan ryhmäkodeissa keskivertohoitajamitoitus.

Valtakunnallisessa laatusuosituksessa asetetaan tavoitteita henkilöstömitoitukselle seuraavasti:

- **tehostettu palveluasuminen** 0,4-0,5 hoitajaa/asukas (suositus lisätä mitoitusta 0,1-0,2 silloin, kuin yksikössä hoidetaan esim. dementoituneita henkilöitä)
- **vanhainkoti** 0,5-0,6 hoitajaa/asukas (keskivertomitoitus); 0,8/asukas (hyvä mitoitus); 0,32 (välttävä mitoitus)

Jokisimpukan vanhainkodissa hoitotyötä tekevän henkilöstön mitoitus normaalitilanteessa on 0,59 (0,63), nyt MRSA-epidemiasta johtuen henkilöstöä on ollut välttämätöntä lisäresurssoida. Tilapäisestä lisäyksestä voitaneen luopua vuoden 2006 aikana. Jokisimpukan ryhmäkodeissa henkilöstömitoitus on 0,47 (0,53). Sulkeissa olevaan mitoitukseen on laskettu mukaan työllistämistuella palkattu tilapäinen työvoima (yht. 3 henkilöä hoitotyössä). Terveystieteiden keskuksessa on hoitohenkilökuntaa 0,59 yhtä potilaspaikkaa kohti.

3.8.2 Henkilöstöresurssit kotipalvelussa

Kotipalvelussa työskentelee johtavan kodinhoitajan lisäksi yhteensä 9 kodinhoitajaa, hoitajaa tai kotiavustajaa sekä 2 työllistämistuella palkattua henkilöä. Kotipalvelun henkilös-

tömitoitus mahdollistaa riittävän palveluntarjonnan Tupalan alueelle, sen sijaan Tupalan ulkopuolella asuville palveluja on rajoitetusti. Nykyisellä henkilöstömäärällä ei pystytä tarjoamaan kotipalvelua Tupalan ulkopuolella asuville iltaisin. Viikonloppuisin palveluja voidaan tarjota ainoastaan klo 8-12. Jotta kotihoito olisi todellinen vaihtoehto laitoshoidolle, kotona asuville vanhuksille tulisi olla mahdollisuus saada kotipalveluja jopa useita kertoja päivässä, myös iltaisin sekä viikonloppuisin.

	arkisin klo 7.00-16.00	arkisin klo. 14.00-22.00	lauantai ja sunnuntai
Tupalan alueella työskentelee	3 hlöä	1 hlö	1 hlö klo 7.00-22.00
Koko kunnan alueella työskentelee	3 hlöä	-	1 hlö klo 8.00-12.00

Taulukko 6. Kotipalveluhenkilöstön työskentely eri vuoroissa

3.8.3 Henkilöstön kelpoisuus ja koulutustaso

Ammattitaitoinen ja oman ammattitaidon kehittämistä kiinnostunut sekä työhönsä motivoitunut henkilöstö on iäkkäiden hyvän hoidon ja palvelun tärkein osatekijä. Eurajoella on pysyvä ja motivoitunut henkilöstö.

Valtakunnallisessa ikäihmisten hoitoa ja palveluja koskevassa laatusuosituksessa esitetään tavoitteeksi, että vanhustyössä toimivalla henkilöstöllä olisi sosiaali- ja terveydenhuollon peruskoulutus. Eurajoella vanhustenhuollossa työskentelee yhteensä 50 vakituista työntekijää. Heistä on vailla sosiaali- ja terveydenhuollon peruskoulutusta 8 henkilöä. Vuosien 2006-2011 aikana heistä jää eläkkeelle todennäköisesti 4 henkilöä. Suositusten mukaan näiden henkilöiden osastoapulaisen virat tulisi muuttaa hoitajan toimiksi.

3.8.4 Vanhustenhuollon toiminnan kehittäminen

Eurajoen vanhustenhuoltoa on kehitetty suunnitelmallisesti viime vuosina. Kehittäminen on tarkoittanut Palvelukeskus Jokisimpukan rakentamista, vanhustenhuollon laitos- ja avohuollon yhdistämistä, tehostetun palveluasumisen lisäämistä, henkilöstömitoituksen parantamista ja suunnitelmallista toiminnan kehittämistä. Toiminaan kehittämishankkeita on viety eteenpäin pienimuotoisesti arjen työn lomassa, tavoitteena kuitenkin pitkällä tähtäimellä rakentaa systemaattinen toimintajärjestelmä.

Kehittämishankkeista osa on ollut yhteisiä alueellisia hankkeita, joihin on saatu ulkopuolista rahoitusta, kuten MRSA-hanke, Metso-hanke ja Salpa-hanke ja sairaanhoitopiirin kumppanuushanke. Osa taas vanhustenhuollon omia pienimuotoisia kehittämissuunnitelmia, arvojen ja perustehtävän määrittelyä, hoito- ja palvelusuunnitelman kehittämistä ja opiskelevien perehdyttämismateriaalin työstämistä.

4. YHTEENVETO PALVELUJEN NYKYTILASTA

Eurajoen väestön ikääntyminen ei seuraavalla viisivuotiskaudella vielä tuo erityisiä haasteita vanhuspalveluille, mutta haasteet ovat edessä viimeisistään vuoden 2015 jälkeen. Eurajoen vanhusten laitoshoidon ja tehostettuun palveluasumiseen on 2000-luvun alussa panostettu voimakkaasti, joten tulevilla suunnitelmakaudella merkittäviä investointeja ei tarvitse tehdä. Tupalan vanhustentaloalueella on kuitenkin selkeitä kehittämistarpeita. Strategian keskeinen tavoite on tukea ikääntyvien ihmisten itsenäistä selviytymistä kotona, tutussa ympäristössä.

Ikääntyvien ihmisten hyvinvointiin tulisi kiinnittää huomiota mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jo eläkkeelle siirtymisen taitekohdassa. Mahdollisten ongelmien ja oireiden ennaltaehkäiseminen lisää elämänlaatua ja tuo säästöjä palvelujen järjestämisessä. Harrastus- ja virkistystoiminta ovat merkittävä osa sosiaalista kanssakäymistä, joka ehkäisee yksinäisyyttä ja masentuneisuutta. Ikääntyvien ihmisten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja sen arvostaminen ovat siten oleellista heidän hyvinvointinsa kannalta. Strategiassa on erityisesti pohdittu varhaista puuttumista, kuntoutumista edistävää otetta, ohjatun liikunnan lisäämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä. Vireä vapaaehtoistyö ja eläkeläisjärjestöjen toiminta ovat Eurajoen voimavaroja.

Strategiassa painotetaan myös kotihoidon vaihtoehtoisuutta. Tällä hetkellä ympärivuorokautinen kotihoito on mahdollista ainoastaan Tupalan vanhustentalo alueella, koska kotipalvelu työskentelee siellä aikaisesta aamusta iltamyöhään. Sen sijaan haja-asutusalueilla tarvitaan vahvaa läheisten tukiverkkoa, jotta apua tarvitseva ikäihminen voi asua kotonaan, sillä kotipalvelu- tai kotisairaanhoidon ei pysty nykyisillä resursseilla käymään useita käyntikertoja päivässä. Jotta kotihoidosta tulisi todellinen vaihtoehto esim. tehostetun palveluasumisen rinnalle, kotipalvelun resursseja ilta- ja viikonlopputyöskentelyyn olisi lisättävä.

Omaishoitajat tekevät arvokasta ja raskasta työtä hoitaessaan läheistään kotona. Omaishoidon yli 65-vuotiaita asiakkaita oli Eurajoella vuonna 2005 lopussa 21. Uudistettu laki omaishoidon tuesta tuli voimaan 1.1.2006 ja se tulee Eurajoella lisäämään omaishoidon kustannuksia. Omaishoito on usein ikääntyneelle hyvä hoitomuoto ja yhteiskunnalle huomattavasti edullisempi vaihtoehto kuin hoito ympärivuorokautista hoivaa antavassa yksikössä.

5. VANHUSPOLIITTINEN STRATEGIA 2007-2011

5.1 Visio ja päämäärät

Visiona on, että eurajokelaisella on mahdollisuus ikääntyä vireinä ja hyväkuntoisina. Ikääntyvät voivat elää itsenäistä ja omatoimista elämää ja heillä on mahdollisuus asua omassa kodissaan, tutussa ja turvallisessa ympäristössä mahdollisimman pitkään. Ikääntyvien ihmisten kotona asumista tuetaan riittäväillä, yksilöllisen tarpeen mukaan oikea-aikaisilla palveluilla. Ennen kaikkea tuetaan ikääntyneiden laaja-alaisen toimintakykynsä säilyttämistä ja parantamista. Kaikissa näissä toimita noudatetaan ennaltaehkäisyn, kuntouttavan työotteen, yhteistyön ja tiedottamisen periaatteita. Tarvittaessa ikääntyneelle järjestetään tarkoituksenmukainen tehostetun palveluasumisen paikka tai laitoshoitopaikka viivytyksettä.

Vision saavuttamiseksi asetetaan seuraavat päämäärät:

- Yli 75-vuotiaista eurajokelaisista vähintään 95 % asuu omassa kodissaan.
- Tehostetussa palveluasumisessa asuu noin 7 % yli 75-vuotiaista.
- Vanhainkotihoidossa asuu enintään 5 % yli 75-vuotiaista.

- Kotihoito mahdollistaa avun saannin myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- Omaishoidon tuen laajuus vähintään 4% yli 75 vuotiaista.

5.2 Keskeiset tavoitteet

- 1) Terveyden edistäminen ja ikääntyneen toimintakyvyn tukeminen.
- 2) Kotihoidon tehostaminen.
- 3) Omaishoidon kehittäminen.
- 4) Yksinäisyyden ja syrjäytymisen estäminen tukemalla aktiivisesti vapaaehtoistyötä ikäihmisten parissa.
- 5) Ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen monipuolisen liikunnan avulla.
- 6) Esteetön liikkuminen Eurajoella ja liikkumisen turvallisuus.
- 7) Tupalan palvelutalon ja vuokra-asuntojen turvallisuus ja viihtyvyys..
- 8) Palveluketjujen kehittäminen (erikoissairaanhoido- perusterveydenhuolto - sosiaalitoimi)
- 9) Osaava, innostunut ja riittävä vanhustenhuollon henkilöstö.

5.3 Kehittämisohjelma

Liitteenä 1 oleva kehittämisohjelma on rakennettu edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kehittämisohjelmassa on kirjattuna tarvittavat toimenpiteet, resurssit ja aikataulutus.

6. VANHUSPOLIITTISEN STRATEGIAN SEURANTA

Kunnanhallitusta ehdotetaan nimeämään vanhuspoliittisen strategian ja kehittämisohjelman seurantaryhmäksi vanhusneuvoston.